

Šifra Kurta Gödela – texty stanovišť a šifer

Místo/Šifra	Text zobrazený po příchodu na místo nebo po správném vyřešení šifry
START	Jmenuji se Kurt Gödel a narodil jsem se roku 1906 v Brně. Jsem jeden z nejslavnějších matematiků a logiků všech dob. Přesto, že v Česku mě moc neznají, ve světě jsem poměrně uznávaný. Podařilo se mi dokázat, že vyjadřovací síla matematiky má své meze. Vydejte se na cestu mým životem a poznejte mé myšlenky a nápady. Připravil jsem pro vás mnoho rébusů a šifer. Pokud je vylustíte, dozvíte se, k jakému poznání jsem během svého života došel. Zde je pro vás připravena má první šifra, která vás dovede na další místo. Inspirací pro mé úvahy a nápady bylo často mé okolí – lidé, domy, sochy, příroda. Zkrátka vše, na co jsem narazil. Svět je nevyčerpatelným zdrojem lidského poznání. Tak se pořádně dívejte kolem sebe. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem CESTA.
CESTA	Gratuluji! Úspěšně jste zvládli první šifru! Vyrůstal jsem v bohaté rodině. Můj otec byl ředitelem a později i spolumajitelem textilní továrny. S mámou a bráchou nás vozil ve svém Chrysleru na rodinné výlety. Ale já jsem často raději zůstával doma. Už v dospívání mě zajímal čas. Později jsem se snažil zjistit, co je vlastně čas a jestli fyzika umožňuje cestování časem. Další šifra na vás již čeká, a to přímo zde. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem HODINY.
HODINY	Skvěle! I druhou šifru již máte za sebou. Nyní se vydejte na dětské hřiště, které leží na Veletržní ulici. Pro potvrzení, že jste na stanovišti, zadejte, jaké další houpadlo kromě medvěda zde najdete.
Dětské hřiště Veletržní	Už jako malý jsem se pokoušel neustále vše kombinovat, promýšlet a skládat různé hračky a stavebnice tak, aby dávaly smysl. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem KUBISMUS.
KUBISMUS	Skvěle! I tuto šifru máte za sebou. Dále vás cesta vede k bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Pro potvrzení toho, že jste dorazili na správné stanoviště napište, kolik je ODLIŠNÝCH obrázků na vstupních dveřích do baziliky.
Bazilika Nanebevzetí Panny Marie	Má rodina mluvila německy a přesto, že jsem se učil latinsky, anglicky, francouzsky, holandsky a italsky, češtinu jsem si nikdy moc neoblíbil. Snažil jsem se vždy vše studovat naplno. V mých zápiscích se našla jen jedna chyba. Přesto, že jsem hodně studoval, snažil jsem se také vypomáhat rodině, chodit do kostela a čas od času i za nějakým kamarádem, abychom spolu udělali něco do školy. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem MAPA a přečtěte si úryvky z mého deníku. Abyste šifru vylustili, nemusíte, na rozdíl ode mě, nikam chodit.
MAPA	Tak co? Už se vyznáte v Brně? Tato mapa vám k tomu snad trochu pomohla. Teď se vydejte na dětské hřiště na Pellicovu ulici. Pro potvrzení, že jste na místě, zadejte výrobní číslo houpačky, která se nachází uprostřed neohrazené části hřiště.
Pellicova ulice	A toto je ulice, kde jsem vyrůstal. Zde jsem strávil velkou část svého dětství a dospívání. Zde jsem si hrál, tvořil a učil se. V sousedních vilách

	jsem měl několik dobrých kamarádů. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem VLAK.
VLAK	Je to přesně tak! Vlak vám neujel a my jedeme dál. Vydejte se k vile, kde Gödel strávil dětství. Najdete ji na adrese Pellicova 8a. Pro potvrzení, že jste přišli na místo, napište, jaký útvar je vyobrazen dole na jeho pamětní desce.
Gödelova vila	Táta se díky píli a schopnostem vypracoval z ředitele továrny až na spolumajitele a když mi bylo devět, nechal postavit tuto vilu. Ale určitě vás zajímá, kde jsem vlastně žil do té doby. A tam se teď vydáme. Dojděte na Pekařskou 5. Pro potvrzení, že jste došli na správné stanoviště, zodpovězte otázku: Co byl Gödel víc než geniální matematik a logik?
Rodný dům	Toto je můj rodný dům. Bydleli jsme zde v podnájmu, ale měli jsme se dobře. Myslím, že jsme měli sedm místností a takovou prosklenou verandu do dvora. Naši si mohli dovolit dokonce i dvě služby. Další šifru najdete v nedalekém parku u studánky Fons Salutis, hned pod Gödelovou uličkou. Pro ověření, že jste na správném stanovišti, napište, jaký je součet letopočtů v čele studánky.
Studánka Fons Salutis	Po odmaturování v Brně jsem nastoupil na univerzitu ve Vídni. Nikoho jsem tam neznal. Měl jsem studovat fyziku, ale po dvou letech jsem přešel na matematiku. Říkalo se o mně, že toho moc nenamluvím, ale když něco řeknu, tak to stojí za to. Své poznámky jsem si psal v tzv. Gabelsbergově těsnopise. Těsnopis je typ písma, který se snaží, co nejvíce zkrátit a zrychlit psaní. Proto jsou v těsnopise některé slabiky nebo dokonce celá slova nahrazená jen jedním znakem. Například „AU“ by mohlo být kolečko. „JSEM“ by mohla být čárka. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem ZNAKY a zkuste vyluštit zašifrovanou zprávu.
ZNAKY	Tajnou šifru jste prolomili, tak hurá dál na cestu. Dojděte k obelisku v Denisových sadech. Jestli dorazíte na správné místo, už pro vás bude hračka zadat letopočet v ARABSKÝCH číslicích, který na něm najdete v římském zápise.
Obelisk	Jestli jsem na něco opravdu hrdý, pak je to má věta o neúplnosti. Tou jsem popsal limity logiky. Vždy budou totiž existovat jisté pravdy, které nelze dokázat. Systémy, jako je matematika, jsou postavené na pravidlech. Jejich fungování však má své meze. Na světě jsou zkrátka věci, které nedokážeme. Když řeknu: „Tato věta je nepravdivá.“ Jistě je tato věta buďto pravdivá, nebo nepravdivá. Pokud je tato věta pravdivá, znamená to, že je pravda to, co tvrdí, tedy je pravda, že tato věta je nepravdivá, tedy tato věta je nepravdivá. To je ovšem spor s předpokladem, že je tato věta pravdivá. Druhou možností je, že tato věta je nepravdivá. Pak to ale znamená, že není pravda to, co tvrdí, tedy není pravda, že tato věta je nepravdivá, tedy tato věta je pravdivá, což je opět spor s předpokladem. Tedy v obou možných případech („věta je pravdivá“ i „věta je nepravdivá“), jsme došli ke sporu. Jistě vás to udivuje a těší stejně jako mě! Otevřete obálku obsahující šifru s názvem TVARY.

TVARY	Skvěle! Pravdu od lži jste krásně rozeznali. V těchto případech je dokonce i dokazatelná. Teď se vydejte k Evangelické akademii na adresu Opletalova 6. Jako potvrzení, že jste tam dorazili, zadejte název centra, které sídlí ve stejné budově jako akademie a má ve znaku barevné postavičky.
Evangelická akademie	Tady jsem chodil na německou evangelickou základní školu. Měl jsem vždy výborné vysvědčení. Rodiče mě jen často omlouvali z tělocviku kvůli záchvatům horečky. Následně jsem nastoupil na gymnázium. Bavila mě fyzika, jazyky a matematika. Vydejte se k Červenému kostelu. Když budete na místě, snadno zjistíte, jak se původně tento kostel jmenoval a tímto názvem potvrdíte svůj příchod na další stanoviště.
Červený kostel	Tento evangelický kostel jsem navštěvoval se svou maminkou. Když jsem se později přestěhoval do Ameriky, stal se mým sousedem, kolegou a přítelem Albert Einstein. Vždy mě fascinovala jeho teorie relativity, a tak jsem strávil spoustu času zkoumáním jeho myšlenek. Vytvořil jsem kosmologický model rotujícího vesmíru umožňující cestování časem. V tomto modelu jsem zkoumal i časové smyčky, které umožňují návrat do vlastní minulosti. Podle dosavadních výzkumů kosmu v takovém vesmíru nežijeme, ale zcela vyloučeno to doposud nebylo. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem EINSTEIN.
EINSTEIN	Moji šifru s cestou kolem sluneční soustavy jste úspěšně zvládli. Vydejte se k soše Masaryka, jež se nachází asi 90 m na jih, před Lékařskou fakultou MU. Pro potvrzení příchodu na stanoviště zadejte křestní jméno autora této sochy.
Masaryk	Během svého života jsem vystřídal celkem pět různých občanství. Narodil jsem se v Rakousko-Uhersku. Když mi bylo 12, vzniklo Československo. Vždy jsem se však považoval spíše za Rakušana. Po studiích ve Vídni jsem získal občanství rakouské. Následně ale obsadili Rakousko Němci a mně připadlo občanství německé. Po několika letech života v Americe jsem si zažádal o občanství americké, a to mi už zůstalo. Nyní se již pomalu blížíte ke konci naší společné výpravy. Vydejte se na petanquové hřiště pod Špilberkem. Až tam dorazíte, jistě už pro vás nebude problém spočítat, kolik špruší je na schodišti, které k němu vede, a tím potvrdit příchod na stanoviště.
Petanque	V roce 1930 mně bylo 23, získal jsem doktorát z matematiky a působil jsem jako docent ve Vídni. Poznal jsem Adel Nimburskou a zamiloval jsem se do ní. Mí příbuzní ale nesouhlasili se svatbou. Nejspíš jim nebyla dost dobrá. Vadilo jim, že je tanečnice, starší než já a taky rozvedená. Nakonec jsem si ji vzal až v roce 1938. O rok později mě nacisti povolali do armády. Podezřívali mě, že se stýkám s židovskými intelektuály. Pokud bych chtěl dál přednášet, musel bych se podrobit politickému a rasovému prověřování. Díky svým kontaktům jsem ale velice rychle získal výjezdní víza a rozhodl se s manželkou emigrovat do Ameriky. Cesta přes Rusko a Japonsko do San Franciska nám trvala přes 3 měsíce. V USA se ze mě stala matematická hvězda. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem HVĚZDY.

HVĚZDY	I mou hvězdnou šifru jste vyluštili. Už na vás čeká pouze poslední. A kde ji budete luštit? U jižního vyhlídkového pavilonu u Špilberku. Až tam dojdete, zadejte, jaký druh zvířete zdobí vstup.
Vyhlídky	V Americe se nám žilo nádherně. S ženou jsme si koupili malý domek v ústraní a často za námi dojížděl i bratr s maminkou. Působil jsem jako docent a později i profesor na univerzitě v Princetonu. Naplno jsem se tak mohl věnovat filozofii a fyzice. Stále více jsem se ale stával legendou ve svém oboru a byl jsem čím dál víc žádaný. Neustále po mně ostatní chtěli víc a víc. Přednášky, rozhovory, výzkumy a já chtěl spíše klid a samotu. Závěr mého jinak naplněného života byl tedy obtížný i proto, že jsem začal trpět paranoiou a bál jsem se, že mě chtějí otrávit. Důvěřoval jsem jen své ženě Adel. Poté, co byla hospitalizována, jsem už žádné jídlo nepovažoval za bezpečné a po několika měsících zemřel na podvýživu. Ani na sklonku svého života jsem se nepřestával dívat do dálků a hledat poznání. Tak se pořádně zadívejte a já vám prozradím, na co jsem vlastně přišel. Otevřete obálku obsahující šifru s názvem PANORAMA.
PANORAMA	Gratuluji! Právě jste vyluštili poslední šifru na vaší cestě! Jako odměnu vám prozradím jedno z velkých tajemství, které jsem objevil a dokázal: Pravda je víc než dokazatelnost. Vždycky budou existovat tvrzení, která nebudeme schopni dokázat ani vyvrátit. Která to jsou, si ale nemůžeme být předem jisti, proto je třeba stále pravdu hledat a snažit se ji pochopit. Sami sobě nemůžeme dokázat, že se nemýlíme, takové potvrzení může přijít jedině zvenčí. Chcete i jinou odměnu, než tato moudra? Tak si ji musíte najít. Nachází se ve schránce ukryté... Až ji objevíte, potvrďte to zadáním kódu, který se nachází na víku schránky. Buďte nenápadní, ať schránku neobjeví náhodní kolemjdoucí.
Cíl	Gratulujeme k nalezení schránky. Můžete si z ní vzít odznáček pro každého člena vašeho týmu a nějakou tu dobrotu. Schránku prosím pečlivě uzavřete a vraťte zpět. Pokud je schránka prázdná, nebo skoro prázdná, prosím zavolejte na... Jsme moc rádi, že jste došli až na samotný konec této šifrovací hry. Doufáme, že jste se dozvěděli něco nového nejen o Kurtu Gödelovi, ale také o sobě a že vás nikdy nepřestane bavit objevovat zákoutí a skryté půvaby světa kolem nás. Ať se vám daří a brzo na viděnou ve VIDA!